

klar interesse i at have både et atlantisk og et europæisk fundament i vores udenrigspolitik.

For det tredje finder vi ikke, at det folkeretlige grundlag var i orden på det tidspunkt. Som det også er fremgået af debatten i dag, er vi kritiske over for regeringens udlægning af den diskussion.

Kl. 13.15

Det Radikale Venstre fastholder, at militære interventioner i lande uden disses samtykke og uden FN-mandat ikke er i overensstemmelse med FN-pagten og dermed ikke legale. Det princip er helt afgørende for en international retsorden. Men vi anerkender også, at der kan være tilfælde, hvor Sikkerhedsrådet trods et flertal er usagligt blokeret af et veto, og hvor aktioner uden om FN kan være i overensstemmelse med principperne i FN-pagten og dermed legitime. Det er klart, at meget vil afhænge af en nærmere diskussion og vurdering af, hvad der ligger i ordet usaglig.

Det Radikale Venstre har lavet et udspil om styrkelse af FN, og herunder har vi forsøgt at byde på kriterier for intervention, vel vidende at det er en meget, meget vanskelig opgave.

Vi må ikke være blinde for, at åbningen selv af snævre undtagelser fra den strikte folkeret indebærer en fare for misbrug. Det går for vidt her i min ordførertale at remse alle kriterier op, men blandt kriterierne finder vi, at der må være tale om overhængende krænkelse af menneskerettigheder, at alle muligheder for ikkemilitære løsninger skal være udtømte, samt at der bør være et flertal i FN's Sikkerhedsråd, der bakker op. Lad mig understrege, at det ikke var tilfældet i forbindelse med den oprindelige militære intervention i Irak.

De kriterier, som vi har spillet ud med for vores vedkommende, er tænkt som et bidrag til den svære debat, og jeg skal kvittere for de pæne ord, der er blevet sagt tidligere i dag om dem. Jeg skal særlig kvittere for udenrigsministerens bemærkninger, når han siger, at FN's generalsekretær og Det Radikale Venstre har budt på disse ting, det er fornemt selskab, det vil vi gerne kvittere for.

Jeg vil også gerne tillade mig at citere redaktør Ejvind Larsen, der i dagbladet Information den 7. november skriver, at »den diskussion er eneste mulighed for, at den forfærdende og fortvivlende Iraktragedie overhovedet kan føre til noget godt«.

Regeringen og udenrigsministeren i særdeleshed ynder at tale varmt om FN. Vi finder, at i

handling går det ofte stik modsat: ulandsbistanden beskæres, og i det her tilfælde har man været med i en militær intervention uden mandat. Men når Danmark nu har udsigt til og arbejder for en plads i FN's Sikkerhedsråd, må regeringen byde på, hvad den vil med den plads, herunder byde ind i diskussionen om kriterier for militær intervention. Det finder vi at regeringen også skylder som part i koalitionen bag Irakkrigen, og det er også en af grundene til, at vi er glade for den vedtagelse, der ligger på bordet her i dag.

Lad mig fremhæve den tredje pind, som ikke har været belyst så nøje i debatten hidtil, nemlig at Folketinget opfordrer regeringen til at anmode DIIS om at udbygge rapporten om humanitær intervention i lyset af senere erfaringer. Den belysning ser vi frem til, ud over at vi selvsagt er glade for, at FN's Sikkerhedsråd har fundet sammen i resolution nr. 1511.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg vil spørge den radikale ordfører, hr. Morten Helveg Petersen, om, hvordan pind nummer to skal forstås. Jeg forstod på hr. Morten Helveg Petersens indlæg, at Det Radikale Venstre tog afstand fra den måde, folkeretten var blevet bøjet på i marts måned, da Danmark gik i krig sammen med Bush og Blair.

Hvad ligger der i denne pind, som forhindrer regeringen i at gøre det endnu en gang, for regeringens og flertallets tolkning – Dansk Folkeparti støtter også den tolkning – er, at det kan man gøre igen med denne her? Jeg er sikker på, at hr. Morten Helveg Petersen har den stik modsatte tolkning, nemlig at det kan man ikke gøre igen. Problemet for hr. Morten Helveg Petersen er bare, at flertallet ikke er hr. Morten Helveg Petersen, men regeringen og Dansk Folkeparti.

Derfor vil jeg spørge: Hvorfor har De Radikale ikke sørget for at få en pind ind, der klart præciserede, at det, der skete i marts måned, var et brud på folkeretten og ikke må gentage sig?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu er det jo en kendt sag, at skal man lave aftaler i politik, så skal man være villig til at indgå kompromiser. Der er det i hvert fald Enhedslistens opfattelse, at man sagtens kan lave et kompromis, hvis man tager en delmængde af det, man er enig om. Det er f.eks., hvis man siger, o.k., vi mener noget på en masse områder, men